

LMTA STUDIJŲ MIESTELIO OLANDŲ GATVĖJE KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS

“ALTARIJA”

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Paleko **Arch** Studija: Rolandas Palekas, Dalia Zakaitė, Rasa Jasaitė, Vilius Lingė
+ Matas Šiupšinskas, + Jonas Grinevičius

Šis aiškinamasis raštas pateiktas atsakymų į kūrybinių dirbtuvių užduoties klausimus forma.

URBANISTIKA

Teritorijos ryšiai su miesto centrine dalimi bei Kalnų parku.

Siūlome sujungti Kosciuškos ir Olandų gatves buv. Parako gatvės tęsinyje. Tuo būdu atsirastų nauja pėsčiųjų/dviratininkų rekreacinė atkarpa, kurianti patekimą tiek į LMTA, tiek į Kalnų parką. Ši atkarpa taptų rekreacinio žiedo apie ir po Pilių rezervatą dalimi.

Transporto ryšiai. Galimybė padidinti viešojo transporto patekimą į/iš teritorijos.

Parako gatve galėtų judėti taip pat ir autotransportas (privatus bei visuomeninis). Transporto judėjimas čia neturėtų būti tranzitinis, būtų ribojamas, vienakryptis Kosciuškos g.- Olandų g. Naujasis pravažiavimas padėtų aptarnauti teritoriją ir jos būsimus pastatus.

Pėsčiųjų, dviračių ryšiai.

Pėsčiųjų, dviračių takai turėtų būti sujungti su bendramiestiniais. Pėstieji ir dviratininkai turėtų galimybę judėti visoje teritorijoje. Taip pat LMTA, M.K. Čiurlionio bei B.Dvariono mokyklų vidiniuose kiemuose, į kuriuos patekimas prašalaičiams galėtų būti iš dalies ribojamas, siekiant suteikti jiems privatumo ir tuo pačiu jaukumo.

Parkingas prie Olandų g. esančių laidotuvių namų.

Žemutinis parkingas galėtų būti panaudojamas koncertų ir spektaklių lankytojų automobiliams parkuoti.

Galimybė riboti automobilių transportą teritorijoje, automobilių stovėjimo aikštelės.

Automobilių judėjimo teritorijoje (kiemuose ir pan.), išskyrus aptarnaujantį Parako gatvę, turėtų būti atsisakyta. Autoparkavimo klausimą teritorijoje galima būtų spręsti viena ar dviem centruotomis aikštelėmis. Galima būtų išnaudoti reljefo perkritimą, įrengiant pusiau atviras pusiau požemines saugyklas arba (ir) planuoti automobilių stovėjimo aikštelę ties Olandų g., įvažiavimą organizuojant panašioje į šiandienę vietoje.

Galimi infrastruktūriniai ir funkciniai LMTA ryšiai su M.K. Čiurlionio ir B.Dvariono mokyklomis.

Infrastruktūriniai ryšiai sinergizuotų materialius mokyklų išteklius. Funkciniai ryšiai suartintų kasdienį skirtingų mokyklų gyvenimą, tuo būdu skatintų kūrybinį bendradarbiavimą ir perimamumą.

Tokius ryšius reikėtų kurti. Statyti naujus LMTA pastatus netoli esamų mokyklų ir bendrabučio. Apmastyti jungtis tarp LMTA viešųjų vidaus ir išorės erdvių ir esamų mokyklų erdvių. Planinėje struktūroje koduoti galimybes atsitiktiniams susitikimams, bendravimui.

PAVELDO VERTYBĖS

Naujasis LMTA studijų miestelis (struktūra, architektūrinė išraiška ir pan.) ir teritorijos istorija. Kurie iš istorinių bruožų teritorijoje turėtų būti išsaugoti ir paryškinti?

Vertinant teritoriją platesne prasme negu šiandienio LMTA sklypo ribos- yra žinomi tokie etapai, piešę teritorijoje skirtingus piešinius: 1) miškas, kalvos, 2) piliakalnis, jo prieiga, 3) pasijodinėjimo laukymė užmiestyje, 4) militaristiniai poreikiai, 5) meno krypties mokyklos-klasikinio plano kompleksai.

Šie istorijos etapai tarsi sluoksniai dengia vietą. Visi šie sluoksniai yra savaip vertingi, semantiškai saugotini bei atspindėtini.

Galimybė esamus istorinius pastatus integruoti į naują kompleksą, jiems suteikiant naujas funkcijas. Variantas kurti visiškai naują kompleksą, esamus pastatus griaunant.

KVAD pirminė intencija saugoti šiai vietai būdingą erdvinę struktūrą yra priimtina ir netrukdo realizuoti poreikius. Tačiau "būdinga erdvinė struktūra" neturėtų būti suprantama kaip senamiesčiui, esančiam kitapus Pilių rezervato, būdinga užstatymo struktūra, juolab, kad tokio užstatymo čia nėra buvę.

Dalį teritorijoje esančių pastatų stengtis išsaugoti ir pritaikyti LMTA reikmėms nėra tikslinga dėl prastos vienu fizinės būklės, o kitų menkos istorinės vertės.

Koplytėlė ir pora kitų esamų pastatų ar jų atkurtieji pavidalai galėtų būti organiškai įjungti į naujos LMTA struktūrą, netrukdydami jai tapti visaverte ir funkcionalia.

PARAMETRAI, FUNKCIJA IR ESTETIKA

Programos sutalpinimo teritorijoje galimybės, įvertinant reglamentus (žr. skyrių „Apie teritoriją Olandų g. 21A, poskyrį „Teritorijos istorinės, kultūrinės vertybės, reglamentai“).

Numatyta programa teritorijoje, įvertinant siūlomus tvarkybos reglamentus, telpa.

Abejonių kelia du dalykai:

10 m aukštingumo reglamentas. Jis neatitinka 3 aukštų nuostatos- fakultetams, auditorijoms reikia aukščio, todėl į 10 m realiai tilptų tik 2 aukštai. Siūlytume leidžiamą bendrą aukštingumą, atsižvelgiant į greta stovinčius pastatus, padidinti iki 18 m. Su išimtimi akcentui, jeigu architektas manytų, kad jo reikia. Vertikalaus akcento aukštis galėtų būti iki 25 m.

Kita pavojinga numatomų reglamentų vieta, galinti sukelti bereikalingų subjektyvių problemų LMTA realizacijos procese, yra lentelėje naudojamos sąvokos "Teritorijos elementai" neapibrėžtumas.

Tvarkybos reglamentų lentelėje (Olandų g. 21) "teritorijos elementams" numatomi "restauravimo, atkūrimo, remonto darbai" nepaaiškinant kas tie elementai, t.y. šis reikalavimas privalėtų būti taikomas bet kokiems šiandien teritorijoje esantiems elementams, tame tarpe ir istoriškai beverčiams, kurie visi iki vieno turėtų likti teritorijoje. Primygtinai siūlome apibrėžti "teritorijos elementų" sąvoką dar prieš patvirtinant tvarkybos reglamentus.

Pilių rezervato direkcijos disponuojama teritorija

Pilių rezervato direkcijos disponuojamą teritoriją siūlome atverti visuomenės ir LMTA poreikiams: respektuojant piliakalnio šlaitus būtina atlaisvinti jo parterio erdvę ir jos

**prieigą. Lauko ekspozicijai tinkamus pilių rezervato radinius siūlome eksponuoti čia pat-
atlaisvintame piliakalnio parteryje.**

Kaip suderinti visuomeninę funkciją teritorijoje ir jos paskirtį tarnauti LMTA darbuotojams ir studentams?

Didesnes LMTA sales siūlome įkurti greta Parako ir Olandų gatvių- tuo užtikrintume patogią išorės lankytojų prieigą tiek iš Kosciuškos, tiek iš Olandų gatvių.

Viešasis įėjimas į LMTA būtų atsuktas į Stalo kalną, priešais įėjimą driektūsi pieva- piliakalnį atveriantis jo parteris, kuriame vyktų veikla, derinanti viešuosius ir LMTA interesus. Čia vyktų studentų trenavai, spontaniški pasirodymai. Tai būtų svarbi viešoji erdvė, jungianti Kalnų parką ir gretimas kūrybines institucijas, atvira visuomenei. Ši erdvė skirtųsi nuo Kalnų parko specifinių erdvių (amfiteatro, stadiono) tuo, kad tai būtų universali pieva tinkanti įvairiai veiklai.

LMTA pastatų struktūra taip pat turėtų vieną ar kelis vidaus kiemus, kurių prieiga galėtų būti vieša, tačiau pagal poreikius kontroliuojama.

Naujos LMTA miestelio architektūros santykis su esamu vertingu reljefu ir gamtiniais elementais.

Nagrinėjamas sklypas buvo ne kartą kastas, lygintas, terasuotas, ypač vėlyvajame laikotarpyje.

Naujiems LMTA poreikiams pertvarkant neužstatomas sklypo dalis reiktų vengti drastiškų, natūraliai gamtai nebūdingų sprendimų - aukštų atraminių sienų ir pan.

Vertingi vizualiniai ryšiai su gretima gamtine, urbanistine aplinka. Kaip juos architektūrinėmis priemonėmis galima pabrėžti ar net galbūt sukurti?

Neabejotinai vertingi vizualiniai ryšiai yra Kalnų parko kryptimi. Šlaitų vaizdus būtina kiek įmanoma labiau atverti žvelgiant iš svarbiausių aplinkinių trasų ir iš LMTA.

Taip pat ieškotini nauji vizualiniai ryšiai į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią bei nedidelę koplytėlę LMTA sklypo pakraštyje.

Naujos LMTA pastatų architektūros koncepcija: išsiskiriantis, mieste matomas ženklas? ar susiliejanči su gamtine aplinka, neišsišokanti architektūra?

Architektūros kalba turėtų būti išsiskirianti, tačiau subtili ir harmoninga.